

Pe Lívro de Daniel — Papapy sa poapy ha poteĩ haḡua'ẽ táva'ẽme'ẽóva haḡua'ẽ peteĩha'ẽ guasu haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡua'ẽ haḡuáicha

*Panium Ñe'ẽme'ẽ: Pe Ñemboty Paha ha Pyharepyte Sapy'aitépe
Ojehechauka haḡuáicha Ñemombe'u Añetegua*

Jeff Pippenger
2024-04-16

Panium-pe, hérava Cesarea Filipo, Daniel aranduka capítulo once guive umi versículo trece guive quince peve, upéva hína pe tembiasakue moõ umi hatĩ republicano ha protestante omohu'ã pe enigma he'íva pe ochoha ha'eha umi sietegui, pe tembiasakue moõ Tupã Sello oñemoĩ haḡua opa ára ḡuarã umi cien cuarenta y cuatro mil ári, ha pe tembiasakue pyhare mbyte sapukái marandu oḡuahêha rehegua, Cristo ome'ẽ peteĩ promesa Itavayguakuéra ára pahapegua-pe.

Ha che avei ndeve: Nde hína Pedro, ha ko ita ári amopu'ãta che tupao; ha añaretã rokẽnguéra ndaikatumo'ãi ipu'aka hese. Ha ame'ẽta ndéve yvágapegua rréino llávekuéra: ha opa mba'e rembojoajúva yvy ári, oñembojoajúta yvágape; ha opa mba'e rembojeréva yvy ári, oñembojeréta yvágape. Mateo 16:18, 19.

Pe pehẽngue ñembyasýpe ñemoĩ haḡua, oñepyrũva'ekue 11 jasyporundy 2001-pe, jave umi mbarete guasu óga táva Nueva York-gua oñembyai haḡua, ha opa haḡuáicha pe araka'eve'ỹme oḡuahêtava léi domingo, oñemoheñoĩ va'ekue Alpha ha Omega rehegua rupi. Pe pehẽ pahaite pe pehẽngue rehegua ombojoavy'ỹre ojejuhu jey pe pehẽ peteĩhaite rehe. 11 jasyporundy 2001-pe Ñandejára omboguata Itavayguakuérape jey umi tape yma guarépe, upépe, ambue añetegua apytépe, ojuhu haḡua “pokõi jevy”, ha'éichaite ojejuhu haguéicha mburuvicha guasu Josías ára-pe. Upérõ pe ama pahagua oñepyrũ osyry mimi, ha peteĩ ñeha'ãrã rape omoheñoiva mokõi aty omomba'eguasúva ñemboja'o oñepyrũ.

Habacuc mokõiha ñe'ẽ oñekumpli haḡua, ojeptytvõrã mokõi kuatione'ẽ marangatu ha oiko upérõ pe aravo histórico ra'angará. Péicha avei tuicha mba'éva, oñepyrũ pe “ñomongeta joavy” Habacuc mokõiha-pe, pe tembiaporã rape línea ári línea rehegua, ha'éva pe ama pyahu paha rembiaporã rape, oñemoĩ haḡua peteĩcha'ỹme pe tembiaporã rape protestantismo apóstata rehegua ndive, upe ojejapyhy haḡua Adventismo-pe mbeguekatúpe oñepyrũ guive pe ñemoĩvai 1863-pe.

Jesús opromete va'ekue ome'ẽtaha Itavayguakuéra ára pahapeguápe “pe Reino llávekuéra”, ha ojaíso upéicha, Ha'e oñe'ẽ hína pe metodología bíblica añeteguáre, oguerékova umi lláve profétikokuéra tekotevêva ojekuaa haḡua, oñemopyenda haḡua ha oñemoherakuã haḡua pe marandu Pyhare Mbyte Sapukái ha Sapukái Hatã rehegua.

“Umi oñomongetáva Tupã ndive uguata Tekoporã Kuarahy resapepe. Nomomarãirõ hikuái iÑepysyrõhárape omongy’ávo hape Tupã renondépe. Yvagagua tesape omimbi hi’ári kuéra. Oñemboja ohóvo ko yvy rembiasakue paha gotyo, tuichaite oñembohetave hikuái Cristo rehegua arandu, ha umi marandu’ẽ he’ẽva hese rehegua avei. Ha’ekuéra imba’eguas peteichagua’ýva Tupã resa renondépe; peteĩ ñe’ẽme oĩgui Ta’ýra ndive joajúpe. Chupekuéra guarã Tupã Ñe’ẽ iporãiterei ha iporãmbajepéva. Ohecha hikuái iñimportanteha. Pe añetegua oñemyesakã chupekuéra. Pe teko mbo’e tekove oñemoandúva oñemonde peteĩ vera kangy porã reheve. Ohecha hikuái Ñandejára Ñe’ẽryru ha’eha pe llave oipe’áva opa mba’e kañymby ha osolusionáva opa apañuái. Umi ndoipotái va’ekue ojapyhy pe tesape ha uguata pe tesapepe ndaikatumo’ái ontende pe Tupãrayhu rehegua ñemimby, hákatu umi ndopytaiva’ekue taipé’a haña kurusu ha osegí Jesúspe, ohecháta tesape Tupã tesapepe.” The Southern Watchman, 4 de abril de 1905.

Umi ojehechauka Pédro rupive, ha’eva umi cien cuarenta y cuatro mil, ha’e umi omoneiva pe marandu Laodiceagua oñuahéva’ekue 11 jasyporundy ary 2001-pe, ha ko’ága oñembojey jeyva hina guive julio ary 2023. Pe marandu Laodiceagua oñuahéva’ekue ary 1856-pe ha’eva’ekue pe arandu oñembohetavéva rehegua “poapy ára,” ha Cristo ombyaty vove umi kangue omanóva, ha upéi ome’ẽ chupekuéra tekove, ha’ekuéra ohasa pe movimiento Laodiceagua ángel mbhapyha guive pe movimiento Filadelfiagua cien cuarenta y cuatro mil pegua. Upe jehasa omoañete Cristo Ñe’ẽ rupive, ha’ekuéra oñemomarangatu hañaicha Iñe’ẽ rupive, ha Iñe’ẽ ha’e “añetegua,” ha Iñe’ẽ ha’e pe “mba’e’oka” oipe’áva Iñe’ẽ.

Ha pe ánhel peve pehai Filadélfiape oĩva, ehai: Péicha he’i pe Imarangatuva, pe Añetegua, pe oguerékova David llave, pe oipe’áva, ha avave ndaikatúi omboty; ha ombotýva, ha avave ndaikatúi oipe’a; aikuaa ne rembiapokue: péina ápe, amoĩ nde renondépe peteĩ okẽ ojepe’áva, ha avave ndaikatúi omboty haña: reko haña michĩmi mbarete, ha reñongatu che ñe’ẽ, ha nderehejáiramo che réra. Apocalipsis 3:7–8.

Pe método “línea ári línea” ha’e pe llave Cristo opromete va’ekue Itavayguakuéra ára pahapegua-pe ñorairõme umi “okẽ”me. Peteĩ “okẽ” ha’e peteĩ iglesia.

Ha Jacob opáyvo iképe, ha he’i: Añetehápe Jehová oĩ ko tenda ári; ha che ndaikuaái kuri. Ha okyhyje, ha he’i: Mba’eichaitépa kyhyjepyra ko tenda! Kóva ndaha’ei ambue mba’e, Tupã róga añaõte; ha kóva hina yvaga rokẽ. Génesis 28:16, 17.

Ñorairõ okẽme ohechauka umi ñorairõ religioso oikóva añetegua ha jejavy apytépe, ha Grecia religión jejavy ha’e añaretã rokẽ, ha avei Laodicea Adventismo apóstata religión ha’e peteĩ okẽ. Pe Adventista Laodicea rokẽ ohechauka moõpa oñemohu’ã Habacuc ñe’ẽrã ñomongeta.

Upe árape Ñandejára ehérsito kuérargui oikóta peteĩ jeguaka gloria rehegua ha peteĩ akã jeguaka porãite, hemianduévape ñuarã; ha peteĩ espíritu tekojoja rehegua upe ohusgávape ñuarã, ha mbarete umi ombojevývape ñorairõ okẽme peve ñuarã. Ha ko’áva avei okañy víno rupive, ha ka’u’ái mbarete rupive osẽ tape porãgui; pa’i ha proféta okañy ka’u’ái mbarete rupive, víno omokõ chupekuéra, osẽ hikuái tape porãgui ka’u’ái mbarete rupive; okañy hikuái visión-pe, ha otyryry hikuái tekojoja rehe. Taguato haña opa mesa henyhẽ haña guarahéi ha ky’águi, ndaipóri hañaicha hendapy marã’ýva. Mávapepa ombo’éta arandu? ha mávape piko

omohesakãta doctrina? Umi kambygui ojepe'áva, ha umi kambuha gui oñemomombyrýva. Ñandejára ñe'ẽmbo'e niko va'erã mandamiento ári mandamiento, mandamiento ári mandamiento; línea ári línea, línea ári línea; ko'ápe michĩmi, ha upépe michĩmi: pórke kuaatíaicha ñe'ẽpohýi ha ambue ñe'ẽme oñe'ẽta ko tavayguakuérape. Umívape he'i va'ekue: Kóva hína pytu'u, pene rupive ikatu hañuáicha opytu'u pe kane'õva; ha kóva hína piro'y: upéicharõ jepe, ndojapysakaséi hikuái. Ha Ñandejára ñe'ẽ oiko chupekuéra haña mandamiento ári mandamiento, mandamiento ári mandamiento; línea ári línea, línea ári línea; ko'ápe michĩmi, ha upépe michĩmi; haña oho, ha ho'a haña hapykuévo, ha oñembyai haña, ha haña oñemoñuhã, ha ojejagarra. Upévore, pehendúke Ñandejára ñe'ẽ, peẽ kuimba'e opukáva pype ñembotavy rehe, peẽ peisãmyhýva ko tavayguakuéra oĩva Jerusalénpe. Isaías 28:5-14

Pe rréino lláve hína umi Escritura ñe'ẽ, oñeme'ẽva Tupã tavayguakuérape ára pahápe pe Ñe'ẽ rupive.

“Oĩ añetegua oĩ ñe'ẽme ha, ita vera hepyetereíva ruguáicha, kañy yvýpe guýpe. Pe mba'eta ñemimbyre ojejuhu oñehaka aja, minéro ohekaháicha óro ha pláta. Pe tekaukarã Ñandejára ñe'ẽ añeteguaha rehegua oĩ voi pe ñe'ẽ teepe. Ñandejára Ñe'ẽ Haipyre ha'e hína pe lláve omboguapýva ambue Ñandejára Ñe'ẽ Haipyre. Umi añetegua pypuku Ñandejára ñe'ẽmegua he'ise pypuku oñembosako'i ñane akãme Ijespíritu rupive.”

“La Biblia ha'e pe kuaatía mbo'epy guasu umi temimbo'épe ñe'ẽ ñane mbo'ehao kuérape. Ha'e ombo'e Tupã rembiapota tuichakue Adán ra'y ha tajýra kuéra rehegua. Ha'e hína tekove rekorã, ñanembo'ẽva pe teko ñamboheko va'erã tekove oútavape ñe'ẽ. Natekotevẽi ñande jaipuru jepokuaa resape iñypytũmíva ikatu hañuáicha jaikuaa haña umi Escritura. Upéicha avei ikatu ñaimo'ã kuarahy asaje rendy oikotevẽha yvy arapyry mimbi michĩva oñembohetave haña heko mimbipa. Pa'i ha ministro ñe'ẽnguéra natekotevẽi ojesalva haña yvypórape jejavygui. Umi ohekáva pe Marandu Porã Yvágagui oguerékota tesape. Biblia ryepýpe ojehechauka porã opa tembiaporã. Opa mbo'epy oñeme'ẽva ikatu oñentende. Opa mbo'epy ojechauka ñandéve pe Túva ha pe Ta'yra. Pe Ñe'ẽ ikatu omboarandu opaite haña pe jejora rehegua. Pe Ñe'ẽme ojehechauka hesakã hañuáicha pe ciencia jejora rehegua. Peheka umi Escritura, ha'égui Tupã ñe'ẽ oñe'ẽva pe ánga ndive”. Testimonies, volumen 8, 157.

Umi llave Cristo ome'ẽ vaekue ára pahápegua tupaópe oguereko peichaiténte pokatu oguerékókuri oñeme'ẽrõ guare Pédrope.

“Pedro omombe'u va'ekue pe añetegua ha'ẽva tupao jerovia pyenda, ha Jesús ko'ágã omomba'eguas chupe opa umi ogueroviáva retakue representante ramo. He'i: ‘Ame'ẽta ndéve yvágape pe rréino llávekuéra: ha opa mba'e rembotýva yvy ári, oñembotýta yvágape; ha opa mba'e rembojo'óva yvy ári, ojejo'óta yvágape.’”

“pe Rréino yvagapegua llávekuéra' ha'e Cristo ñe'ẽ. Opaite Ñe'ẽmarandu Marangatu ñe'ẽ ha'e imba'e, ha ko'ápe oikupa. Ko'ã ñe'ẽ oguereko pu'aka omboja haña ha omboty haña yvága. Ha'ekuéra omombe'u mba'éichapa yvyporakuéra oñemoneĩ térã oñemboyke. Upéicha rupi, umi omyasãiva Tupã ñe'ẽ rembiapo ha'e tekove ryakuã ogueraháva tekovépe térã omanóva ryakuã ogueraháva ñemanóme. Imba'e kuéra ha'e peteĩ tembiaporã ipohyietéva

tapiaitegua apýrare.” The Desire of Ages, 413.

Pe pu’aka ojehechakuaáva Iñe’ẽ rupive, oñemoĩ jave kuimba’e kuéra popegua, oñemopyenda umi principio ojehechakuaáva Iñe’ẽme. Ikatu hañguáicha, pe iporãvéva ha ikatúva avei pe ipypukuvéva niko kóva: añetegua oñemopyenda mokõi testígo ñe’ẽteére.

“Ambue ivaíva grave ojekakuaáva’ekue pe tupãope ha’eva’ekue umi joyke’y ojohegui ohóvo léipe peteĩ ojuehe. Ojejapo va’ekue heta mba’e porãite oñemyatyrõ haña umi apañuãi oĩva umi ogueroviáva apytépe. Cristo voi ome’ẽ va’ekue mbo’epy hesakã porãva mba’éichapa ko’añchagua mba’e oñemyatyrõ va’erã. ‘Nde ryvy ojavý ramo nde rehe,’ he’i va’ekue pe Salvador, ‘tere eñe’ẽ hendive ha ehechauka chupe hembiavy, peẽ mokõivente añoite: ha ohendúrõ ndéve, reganama nde ryvýpe. Ha nohenduséiramo ndéve, eraha ne ndive peteĩ téra mokõi ambue, mokõi téra mbohapy testígo jurúpe toñemopyenda haña opa ñe’ẽ. Ha nohenduséiramo chupekuéra, emombe’u tupãope: ha nohenduséiramo avei tupãope, toiko ndéve haña peteĩ tetã ambuegua ha peteĩ impuesto-mbyatyháraicha. Añetehápe ha’e peẽme, opa mba’e pejkóva ko yvy ape ári, ojekokótama yvágape; ha opa mba’e pepoiáva ko yvy ape ári, ojeáta yvágape.’ Mateo 18:15–18.” Hechos de los Apóstoles, 304.

Oĩ por lo menos mbohapy testígo geográfico pe período rehegua ojesella ramo guare umi ciento cuarenta y cuatro mil pe Sapukái Pyharepytepe. Ñanemandu’ávo upe añeteguáre, pe sapukái pyharepytepe oikóramo, aréma oñeñuahẽ haña pe aséite, jajuhu pe testimonio geográfico pe aty Exeter-pe ome’ẽha peteĩ ta’anga pe punto rehegua oñesellaha Ñandejára tavayguakuéra pahárape, ha jajuhu upe añetegua ojehechauka haña Cesarea de Filipo geografía rupive, ha avei pe ñorairõ Panium-pe rehegua testimonio rupive, Daniel capítulo once versículo trece guive quince peve. Ikatu hañguáicha michĩmi ndojojái haña ko’ã mbohapy testígo oñemombe’u geográfico ramo, péro aipurúgui upe ñe’ẽ, pórke pe geografía añetehápe oike pe escenario-pe Exeter ha Cesarea de Filipo-pe. Jesús omoĩ Pedro-pe upe geografía profética ryepýpe, upépe umi ciento cuarenta y cuatro mil ojejuhútava ára pahápe. Upéi ome’ẽ peteĩ mandamiento.

Ha che ame’ẽta ndéve yvágape oĩva mburuvicharã retã ryrũ rokẽ pegua; ha opa mba’e rembotyva’erã yvy ári, oñembotýta yvágape; ha opa mba’e rembojoja’yva yvy ári, ojejoja’yta yvágape. Upéi he’i mbarete hemimbo’épe ani haña oikuaauka avavépe ha’eha Jesús, pe Cristo. Upe guive Jesús oñepyrũ ohechauka hemimbo’épe tekotevẽha oho Jerusalénpe, ha oguereko heta ñembyasy umi myakãhára, pa’i ruvicha ha kuatia mbo’ehára poguýpe, ha ojejukaha, ha mbohapyha árape oñemopu’ã jeytaha. Upérõ Pedro ogueraha chupe peteĩ hendápe, ha oñepyrũ omoñe’ẽ vai chupe he’ivo: Aniete haña upéva nderehe, Che Ruvicha; ko mba’e ndoikomo’ãi ndéve. Jesús katu ojere ha he’i Pédrope: Tereho che rapykuéri, Satanás; nde niko che py’ara’arã, nderejepy’amongetái Tupã mba’ére, síno yvypóra mba’ére. Mateo 16:19–23.

Pe ñe’ẽ “Exeter” ha’e peteĩ táva réra oĩva Devon-pe, Inglaterra-pe. Iñe’ẽ ypykue ikatu ojeporeka Inglés Ymaguarépe, upépe ojekuaa haña “Exanceaster” téra “Execestre” ramo. Ojehechakuaa pe téra ouha umi ñe’ẽ Inglés Ymaguare “Exe” (he’iséva Ysry Exe, upe táva opytahápe) ha “ceaster” (he’iséva “mburuvicha róta romano” téra “táva oguerékova murállá”) gui. Upévore, “Exeter” he’ise ikatu hañguáicha “pe mburuvicha róta Ysry Exe ári”, téra “pe táva oguerékova murállá Ysry Exe ykére”. Pe jeografía ojoajúva Pyhare Mbyte Sapy’a Ñe’ẽ oguahẽ ha oñekumpli haña

tembiasakue Millerita-pe ohechauka peteĩ tenda oĩhague y, orepresentáva Espíritu Santo ñehêkue, ha peteĩ punto Ñandejára omopu'ãhague peteĩ ehérsito omombe'u haña pe marandu ko yvy tuichakue javeve, pe Ermana White ñanemomandu haguéicha ohóhague peteĩ “ola de marea”icha. Peteĩ ola de marea ndaha'ei ysyry ynte; ha'e y oñembaretetereíva.

Pe istória milleríta ha'e va'ekue pe parábola umi diez vírgen rehegua ñemohu'ã, ha oñegueru jave umi cien cuarenta y cuatro mil pe tiempo de sellamiento rembe'ýpe, ha'ekuéra ombojeýta umi waymarks ojehechakuaáva'ekue pe sellamiento ñepyrũme, ha avei pe camp meeting Exeter pegua rembiasakue. Peteĩ ánhel oguejýta peteĩ marandu de prueba reheve tekotevêva oñemongaru hese. Upe marandu ogueraháta umi fundamento-kuérape, ha ombohováta umi mokõi atýpe umi “siete tiempos” rehe, Levítico veintiséis-pe. Oike avei ipype pe Revelación de Jesucristo, Pedro ohechauka háicha peteĩ jehechakuaa ramo Jesús oñemoĩ hague pe Cristo ramo, oguejy ramo pe símbolo divino peteĩ pykasu rógape, ohechaukáva septiembre 11, 2001. Oike avei ipype pe entendimiento Jesús ha'cha pe Hijo divino de Dios, ha avei Jesús ogueraha rupi hi'ári, ijehe divino ári, yvypóra ho'áva ro'o, ha'e avei pe Hijo del hombre.

Ko'ã añetegua omoheñoíta mokõi aty oporombo'éva, ojapohaguéicha 11 jasyporundy ary 2001 rire. Ko mokõi aty ojehechauka Exeter pe ñembyatyhápe, upe ñembyatyhápe oñemoĩgui peteĩ óga'ao peteĩ aty Watertown-gua reheguágui, omboykéva Pe Sapukái Pyharepytegua marandu oñembohasava'ekue Samuel Snow rupive. Ha'ekuéra ojapo ñembyaty japu, hatãiterei ha tetia'eterei rupi umi omoakáva Snow ñembyatyhápe oho hendápekuéra ha he'i chupekuéra oñembopy'aguapy haña. Upe ñembyatyhápe ojehechauka mokõi aty, ha mokõivéva he'i oĩha y rehegua ndive ojoajúva; peteĩ katu japu ha ohechauka umi iñakã'ývape ndaipórivape aséite. Umi Exeter pegua óga'aope oĩva niko pe ehérsito ha'éva táva, ha upéva avei peteĩ táva mbarete, péina ha'ekuéra ohechauka Ezequiel kanguekue omano ha ipirúva, oñemopu'áva peteĩ ehérsito mbareteicha Pe Sapukái Pyharepytegua marandu rupi.

Umi mokõi aty ojehechauka haña rembiasápe, Pedro ohechauka mokõivéva aty. Iñe'ẽmombe'u ohechakuaáva Jesús-pe Cristo ramo, ha Tupã Ra'y ramo, ou vaekue Espíritu Santo ñemongu'égui; Cristo voi hesakã hañaicha he'i chupe: “Ndaha'ei so'o ha tuguy oikuaaukáva ndéve ko mba'e, ha katu che Ru yvágape oĩva.” Upéi Jesús oikuaaukárõ guare umi temimbo'épe kurusúre, Pedro, upe jave ndaiporigui hese Espíritu Santo pokatu, ogueraha Cristo-pe, “ha oñepyrũ omongavaju chupe, he'ívo: Ani haña péicha, che Ruvicha: ko mba'e ndoikomo'ãi nderehe. Ha Ha'e ojere, ha he'i Pedro-pe: Tereho che rapykue gotyo, Satanás: nde che py'apyha; nderejepy'amongetái Tupã mba'ére, síno yvypóra mba'ére.”

Pe emoción ojehechauka vaekue oñemohenda porã pe ñemomorãpy py'aguapýpe oikóvandi pe karpa Watertown-pe, Samuel Snow opresentarõ guare pe Marandu Pyharepyte Sapy'a gua. Upépe Pedro orrepresenta umi oĩva candidato ramo oĩ haña umi cien cuarenta y cuatro mil apytépe. Umi candidato orrepresenta peteĩ aty oguerékova pe aséite, ha'éva pe Espíritu Santo, ha upéva hína pe marandu ha pe carácter; ha pe ambue aty ndoguerékói pe aséite. Cesarea de Filipo-pe oikohápe, Cristo oñepyrũ omyesakã haña “ha'e tekotevêha oho Jerusalén-pe, ha ohasa heta mba'e umi anciano, pa'i ruvicha ha escriba poguýpe, ha ojejuka, ha oñemopu'ã jey mbohapyha árape.”

Umi disípulo-kuéra ñembyasy haguére umi mba'e ogehuetéva ñekumpli ramo pe kurusu ári ha'e pe tembiasakue Hermana White oiporúva ohechauka haña pe ñembyasy 22 de octubre de 1844-pe, ha pe ñembyasy umi hebreo-kuéra ohasávo Mar Rojo, Faraón ehérsito ombotypávo hapykuéri ha y guasu ykuéra oívo henonderāme. Opa umi testígo ohechauka pe léi domingo oñuahẽ pya'éva, ha Daniel once, versículo trece guive quince peve, ñembojekuaa ome'ẽ pe testimonio umi mba'e oikóva rehe, ogueraháva upe léi domingo peve. Péicha avei ha'ekuéra orrepresenta pe “profecía Daniel rehegua pehẽngue ojoajúva umi ára paháre.”

Ñambojoapy ko estudio pe artíkulo oúvape.

“Peteĩ ñehesa'ỹijo cuidadoso umi tipo ha antitipo rehe ogueru peteĩ jehechakuaa: Cristo kurusúre jejuka oiko hague upe áraite ceremonial ary guýpe ñeme'ẽ va'ekue Israel-pe, araka'e pe cordero pascual ojejuka va'ekue. Ndaha'úi piko avei pe ñemopotĩ santuario rehegua, ñetipifikáva Pe Ára Moñyrôhárape—ho'áva mes séptimo ára décimo-pe—oikóta upe áraitépe ary ryepýpe ñemomoríva pe tipo-pe? (ehecha The Great Controversy, 399). Kóva, pe cómputo verdadero mosaico aravo rehegua he'iháicha, ha'éta 22 jasypa. Agosto ñepyryme, 1844-pe, peteĩ aty guasu camp meeting-pe Exeter, New Hampshire-pe, ko jehecha ñemoinge ha ñemoneĩ va'ekue peteĩ fecha ramo ñekumpli haña profecía 2300 ára rehegua. Pe parábola umi diez virgen rehegua Mateo 25:1–13-pe oguereko peteĩ importancia particular—pe novio pyta areveha, pe ñeha'arõ ha oke umi oha'arõva pe ñemendaha, pe sapukái pyhare mbyte jave, pe okẽ ñembotyha, hamba'e. Pe marandu Cristo ouha 22 jasypa-pe ojekuaa haña pe ‘sapukái pyhare mbytépe’ ramo. ‘Pe “sapukái pyhare mbytépe”,’ oha Ellen White, ‘oñeheraldo va'ekue miles de creyente rupive.’ Ha'e omoĩve:”

“Peteĩ y guasu oíke vaicha, pe movimiento [jasy porundyha guivegua] ojaho'i pe yvy. Táva guive távape, táva'i guive táva'ípe, ha mombyry opytáva ñu rupi oho, peve Tupã tavayguakuéra oha'arõva ñemombáy porāmbaitépe.—The Great Controversy, 400.”

“Pe marã pya'epe ñemyasãi hague pe marandu ojehechauka umi haihára L. E. Froom ohenóiva rupive:

“Bates oheja vaekue pe marandu Exeter-gua “oveve hague ku yvytu pepo ári guáicha.” Kuimba'e ha kuña pya'e oho ferrocarril rupive ha y rupi, diligencia ha kavaju ári, ogueraha haña aty kuatiamarandu ha kuatiañe'ẽ, ha omyasãi haña umíva “hetaiterei otoño rogue kuéraicha.” White he'i: “Temiaporã oíva ore renondépe ha'eva'erã akóinte oveve opa hendápe upe ñu tuichakue rupi, ombopu haña pe ñehenduka ha omombáy haña umi oke vaekuépe.” Ha Wellcome omoĩve pe ñemongu'e osẽ hague peteĩ y ojokopyréva ojepoíva guáicha. Ñemitỹ kokuépe hi'aju porāmava opyta ñeñotỹ'ỹre, ha jety tuichapáva opyta yvýpe ñekyť'ỹre. Ñandejára oumbotaha hi'aguíma. Ndaipóri véima ára ko'ága ko'ã mba'e yvy arigua rehe guarã.—The Prophetic Faith of Our Fathers, Vol. IV, p. 816.”

“Testígo jehecha hañguáicha ha avei oikéva pe movimiento-pe, Ellen White omombe'u mba'éichapa pe tembiapo pya'e haña ohóvo ipya'evéva ohayhu pe carácter:”

“Umi ojeroviáva ohecha ñemboykeha ipy'atarõ ha ipy'apy, ha esperanza ha py'a guasu omokyre'ỹ ikorasõnguéra. Pe tembiapo ndorekói va'ekue umi ñeha'ã rei rupi ojehecháva

tapiaite yvypóra kyre'ỹ oĩ jave Ñandejára Ñe'ẽ ha Ijespíritu ñangarekohápe'ỹ.... Oguereko va'ekue umi techaukaha ombojekuaáva Ñandejára rembiapo opa ára pukukue. Ndahetái va'ekue vy'a itarováva, síno ipypukuva korasõ jehechakuaa, angaipa mombe'u, ha yvóra reheja. Peteĩ ñembosako'i Ñandejára rendápe oñembohováí hañgua niko hína kuri pe mba'e pohýi umi ánga hasýva ári....

“Opaite umi tuicha jerovia ñemongu'e apóstol-kuéra ára guive, mba'eve ndaha'ei va'ekue yvypóra reko imperfección-gui ha Satanás ñuhãgui ojeheja'ỹvéva pe otoño ary 1844-pe oikova'ekueicha. Ko'ága jepe, heta ary ohasáma rire [1888], opaite umi oikeva'ekue upe ñemongu'épe ha opyta mbarete añetegua pyendahápe guári, gueteri oñandu pe marangatúva pytyvõ upe tembiapo jehovasa rehegua ha ome'ẽ testimonio hikuái upéva Ñandejáragui hague.—Ibid., 400, 401.”

“Jepe umi mba'e rechaukaha ohechaukáramo peteĩ tembiapo ohasáva tetã pukukue rupi ha oguerúvo miles de personas pe fraternidad del Segundo Advenimiento-pe, ha amo mokõi sa ciento ministro rupi opaichagua tupãóguagui oñemoirũva omyasãi hañgua pe marandu, [Ehecha C. M. Maxwell, Tell it to the world, páh. 19, 20.] umi tupao protestántekuéra, en conjunto, omboyke chupe ha oipuru opaite medio oguerekóva ikatuháicha ani hañgua oñemyasãi jerovia Cristo pya'e hañguáicha ou jeývo rehe. Avave ndopy'a guasúi omombe'u hañgua peteĩ servicio de iglesia-pe pe esperánsa Jesús pya'e ou jeýtaha; hákatu umi oha'arõvape pe acontecimiento, iñambueite kuri.”

“Ellen White omombe'u mba'éichapa upéva.”

“Opaite aravo cheve ojehecha va'ekue iporãiterei ha iñimportantetereiha. Añeñandu roñemba'apoha opa'ýva guarã, ha umi oñembotavy ha ndaiporandúiva oĩha pe kyhyjepavẽ tuichavévape. Che jerovia ne'ĩra gueteri ojaho'i mba'eve, ha amomba'e che mba'erã umi promésa hepyetereíva Jesús ome'ẽ va'ekue chéve....

“Oñehesa'ýva py'aguapy rehegua ñehakã porã ha ñe'ẽmbyasy ñemomirĩ reheve, ñembo'e reheve roguahẽ pe ára roha'arõvape. Káda pyhareve rohechakuaa va'ekue ore rembiapo tenondeguaha roheka hañgua pe techaukaha ore rekove oĩ porãha Tupã renondépe. Roikuaa porã va'ekue, ndañañemotenondéiramo marangatu hañguáicha, katuete jajevýta tapykue gotyo. Ore py'apy ojuehe hañgua okakuaa; heta roñembo'e oñondive ha peteĩteĩ rehehápe.”

“Ñañembyaty kuri umi yvotyra ha ka'aguy rupi ñañomongeta hañgua Tupã ndive ha ñahupi hañgua ore ñembo'e chupe, roikuaa porãvévo ipreséncia roñemongora jave hemimo'ãngakuéra tee pa'ũme. Pe vy'a oúva pe salvación-gui tekotevẽve oreve oréve guarã ore rembi'u ha ñane mba'y'u-gui. Oĩ ramo arai ojaho'i hañgua ore apytu'ũ, ndaikatúi ropytu'u térã roke pepe ojeipe'a mboyve umi arai ñañandu rupi ñane mborayhu porãha Ñandejára renondépe.—Life Sketches of James White and Ellen G. White (1880), 188, 189.” Arthur White, The Ellen White Biography, volume 1, 51, 52.